

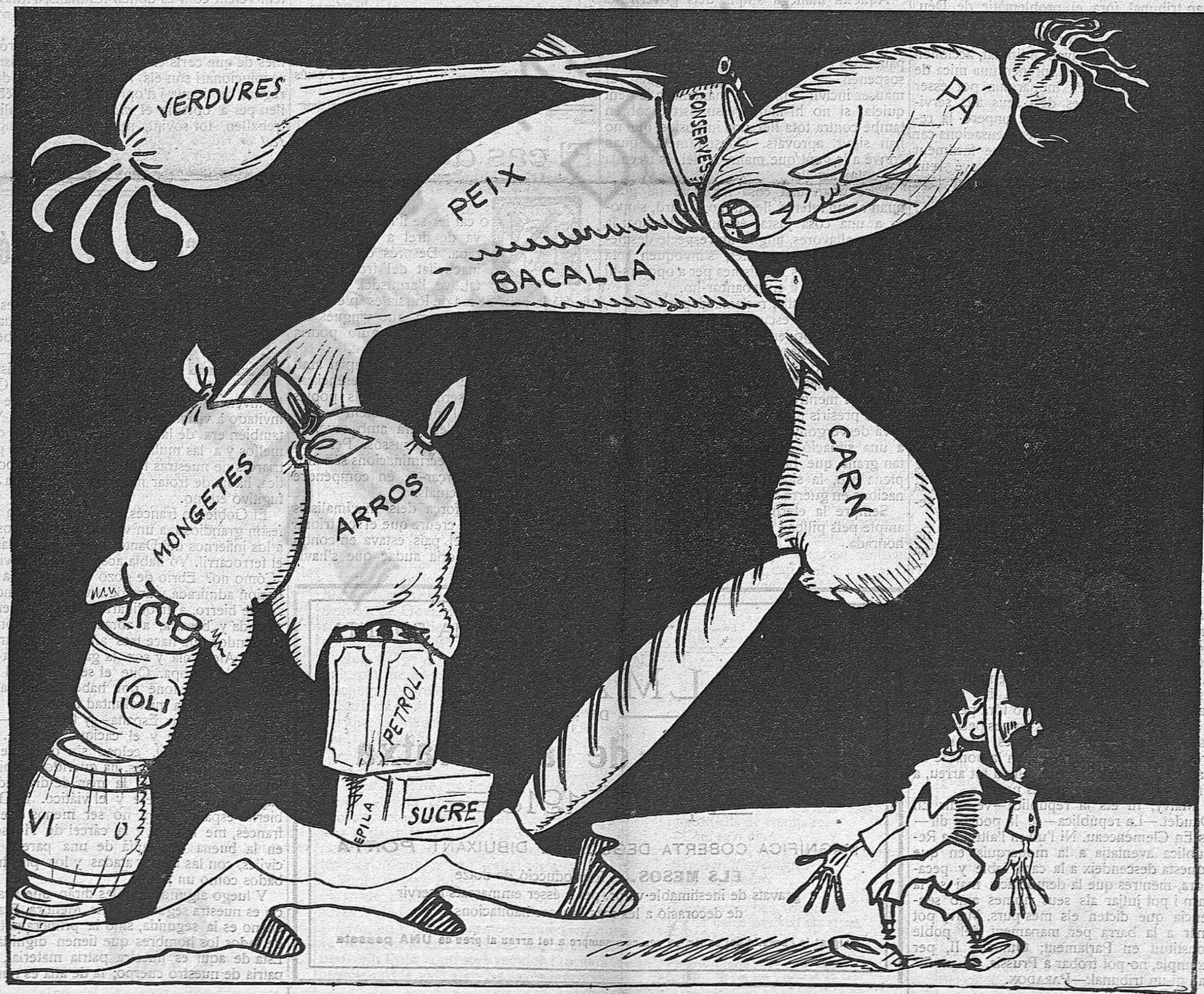

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoc)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 150. — ESTRANGER, 250

EL PAÍS DELS FANTASMES

—Valga'm Sant Nin i Sant Non!... Aquest, aquest sí que m'espanta de debò!

El cotó

La germanofília espanyola, està a punt de produir a Catalunya una catàstrofe econòmica i social. A causa de les campanyes estípides de la premsa germanofila, pagada en gran part amb diners alemanys, han fracassat els intents d'acord entre Espanya i els aliats respecte a exportacions i importacions. I ara ens trobem amb que els Estats Units prohibeixen l'exportació del seu cotó cap a Espanya. La prohibició és ja categòrica i ferma.

Si aquesta prohibició és mantinguda, d'aquí algunes setmanes les fàbriques de teixits i de filats que omplen la nostra terra hauràn de plegar. Milers de treballadors que daràn en vaga forçosa i una terrible miseria vindrà.

Aquesta és l'obra dels germanofils. Aquesta és l'obra de la premsa subvencionada o comprada pels alemanys per a servir els interessos dels Imperis centrals encara que sigui portant el nostre país a la ruïna.

Obrers catalans: si aquest hivern ve a les vostres llars la fam, ja sabeu qui són els culpables.

Justicia republicana

CELEBRARÍA que Mr. Malvy, portat davant de l'Alt Tribunal per a ésser rehabilitat o condemnat de l'accusació de traició a la patria, fós absolt; però jo percebeixo una fonda alegria per aqueixa severitat de la burgesia republicana francesa que no's detura davant de les possibles culpes d'un ministre. Els reialistes fruiràn d'aquesta cacera ministerial, però no cauen en que totes les seves doctrines es fonen davant de la comparecència d'En Malvy davant de la llei.

En la monarquia, el rei resta inviolable. Cap tribunal, fòra el problemàtic de Déu, damunt la seva testa. I aixís com la reialesa no pot admetre la seva culpabilitat, els que al seu entorn, en vivent intimidat, accionen en els afers de l'Estat, prenen una mica de la seva augustesa. La monarquia pot ésser malversada pels actes dels seus als serveis, emparats pel monarca; emperò la república pot sofrir totes les acusacions car sempre el culpable serà un home fàcilment substituible. ¿Que En Malvy esdevé reu? Doncs tota la penalitat sobre el seu cap. Però no s'oblidi que res el cobreix. Ciutadà senzill, en el seu lloc un altre governa. La república, per ell, no seria traidora, perquè la nació no pot delinqüir. En canvi el rei culpable arrocega amb ell la monarquia.

En Daudet i els seus pretenien en l'embestida contra En Malvy projectar per França el convenciment o la sospita de que era tot el règim culpable, perquè l'intervenció popular en els afers públics, produïa l'enlairament de l'audacia immoral i el joc de les clientèles que supediten els interessos de la patria als del partit. La República es redreça i vol judicar i condemnaria implacable. L'ètica democràtica esdevé superior a la monàrquica, perquè sempre precisa més força espiritual per a condemnar lo propi que no pas per a acusar lo altre. Es torna a reproduir el cas Panamà, mes altra volta la República s'aplicarà la cauterització amb se-veritat catoniана, si es fa necessaria.

Volem que En Malvy resulti culpable, no de lo que En Lleó Daudet l'accusa en una esbogerrada escomesa de delirant del contra-espionatge, sinó de negligència delinqüent, per les hores supremes que la França pateix. Fóra llamentable per a En Malvy, emperò la seva culpa fóra per interpretació lleal d'un patriotisme que no volia caure en guerres civils. Fou tolerant, massa tolerant En Malvy amb els sospitosos, emportat per un afany d'unió sagrada. Com En Daudet, cas de resultar difamador, ho fóra per amor a la França. Són ambdues culpes pecats que es porten la redempció. Només que nosaltres, republicans, reconeixem la bona fe de l'adversari, bona fe que ell, a tot arreu, a França com a Espanya, ens nega.

Malvy, tu ets la república—ve a dir En Daudet.—La república—se li podria dir—és En Clemenceau. Ni l'ui ni l'altre. La república aventureja a la monarquia en que aquesta descendeix a la carn feble y peccadora, mentres que la democràcia mai se fa carn i pot jutjar als seus homes amb sentència que dicen els més purs. Malvy pot anar a la barra per manament del poble constituit en Parlament, Guillem II, per exemple, no pot trobar a Prússia, ni un fiscal, ni un tribunal.—PARADOX.

La llei de l'embut

ors els governs han fet lo que'ls ha donat la gana quan s'ha tractat del compliment de la Llei. Si les Corts han sigut obertes, les majories dòcils han votat qualsevol etzegallada, encara que hagin hagut de passar per damunt de la Constitució fonamental de l'Estat. Si les Corts han sigut tancades, han fet lo que'ls ha convingut, segurs del bill d'indemnitat que'ls havia de absoldre.

Aquesta mànega ampla dels governants és sempre per als usos de la seva conveniència. Si els clams de la opinió els amonien posen una mordaça a la premsa i en paus; si el poble menaça en revoltar-se, sospenen les garanties i encarreguen al mauser incivil la tasca de mantenir a la gent quieta; si no hi han pressupostos, cobren també contra tota llei, uns impostos que no han sigut aprovats. Constantment, quan convé a la gent que mana, la llei és fregada per sota l'aixella.

Però quan una cosa no'ls vé de gust; quan algun interès, llegitim o bastard, s'oposa a una cosa justa, és inútil demanar-la perquè allavores, fingint un respecte desmesurat a les lleis escrites, s'invoquen tota mena de ridícols legalismes per a oposars-hi o almenys per a entrebancar-ho.

I aixís, l'amnistia, reclamada per tot-hom, no's dóna amb l'escusa, estúpida a Espanya, de que sols poden concedir-la les Corts. N'existeixen ericara unes ben disposades a concedir-la, però no's convoquen. Podrien elegir-se'n unes altres, però no s'hi va de pressa. I menys tant la gent honrada geu en els presiris mentres passejen pel món la seva desvergonya els que porten a Espanya a una situació de fam i de miseria moral tan grans que ben prompte envejarem, en plena pau, la situació de qualsevol de les nacions en guerra.

Sempre la eterna llei de l'embut. Molt ample pels pillos i molt estreta per a la gent honrada.

JEPH DE JEPUS

MESURA HIGIÈNICA

Passant pel carrer de la Princesa m'he deturat al número quaranta a contemplar un pastixó prehistòric que m'hà fet regirar la budellada.

A la cuenta allí hi ha una cérerla i l'amo no'n té prou, per a anunciar-la, amb mostrar penjarelles de candeles, blandons, ciris retorts o llisos, i atxes, doncs al aparador que dóna vòmits un dia hi va abocar la calderada, i no sé quines mans de seude artista s'entretingueren fent-ne una muntanya.

Fem'hi un xiquet de bròma amb aquella obra que dúu al ventre una colla de cantaires, escolanets raquítics, estrambòtics, que inspiren una mueca de sarcasme, i ballen la sardana entorn la verge que dóna pa, diners i greix als frares, corçó, banyarriquer de la cultura, cuc solitari de la trista patria.

Nosaltres hi hem estat a Sant Geroni, nosaltres hem muntat les escarpades roques montserratines, entre boixos collint herbes coentes i amargantes.

Nosaltres hi hem rigut i armat barrila, nosaltres hem menjat de cul als claustres, sense gastar un centímet en endròmines, ni anells miraculosos, ni medalles.

Per xó al veure el bunyol de seu, ens puguen els colors més vermellos fins a les galtes, allò és un femeró que put a ranci, allò no és Montserrat, bon troc se'n falta!

Ni el color dels camins, ni les verdures, ni el Cremallera, ni les pedres aspres, ni l'alt cavall-Bernat, ni els verds plumeros de boixos, romanins que allí s'hi xalen. Allò és un munt de seu que el Sol va fondre amb un vestit de pols que fa basarda.

Ara que les abelles no botzin per el brunz esporugides de les baies, i no reben petons de flors camprestres, i no s'omplen mai més les buides arnes, cal que del munt de greix que alça l'estómac se'n fabriquin espelmes ben barates.

Si no ho fa de bon grat el propietari, que ho mani fè En Riquelme o En Retana.

J. COSTA I POMES

El cas de Russia

o cal fer-se il·lusions. Russia va de dret a la pau separada. Després de la quasi inactivitat del front oriental, ve l'armistici. Després vindrà la pau. El cas de Russia és plèt perdut per als aliats. Encara que vingués un nou canvi polític, l'exèrcit rus ja no podrà ésser un factor en la guerra present.

Els aliats, doncs, no poden comptar amb Russia. Els fets que ara estem presenciant, constitueixen la discripció d'un dels pobles bel·ligerants davant l'enemic. Estem segurs que la història condemnà amb severitat l'acció dels maximalistes russos. Però en aquests moments les recriminacions són inútils. Més útil és esforçar-se en comprendre les causes dels fets actuals.

Quan el cop de força dels maximalistes va produir-se, es va creure que el seu triomf seria efímer, i que el país estava en contra d'aquella petita minoria audaç que s'havia

apoderat del poder. El secretari de Kerenski, quan, sortint de Russia, va arribar a la població fronterissa de Haparanda (Suècia) va dir respecte al nou Govern constituit pels maximalistes: «No li dono un mes de vida.»

Es difícil, no obstant, fer profecies respecte a Russia. Nombrosos fets que en les darreres setmanes han succeït, proven que una gran part de les masses populars i sobre tot els soldats estan amb els maximalistes. I no és perquè siguin maximalistes, precisament. El que hi ha (i aquí trobem la causa profunda dels fets) és que a Russia la gent està cansada de la guerra. I aquest cansament pot més que la noció de l'honor, i que els als interessos del patriotisme, i que els principis de la justícia.

Una gran part dels russos es fan la següent reflexió: «Els maximalistes ens porten la pau? Doncs visquin els maximalistes! La massa, aixafada pels sofriments i intoxicada per les predicacions demagògiques, no veu o no vol veure que la pau, i sobre tot la pau separada, és en aquests moments una traïció als nobles ideals que ha inscrit en la seva bandera la revolució russa.

Els falsos apòstols del maximalisme socialista han enterbolit el cervell del proletariat rus, ja prou fosc a causa de la ignorància, emborraxtant-lo amb la nova vodka de teories estraflaries.

I per obra d'aquellos homes que volen el maximum del socialisme, una gran part del proletariat rus s'ha fet complíc inconscient del més negre despotisme.

Que haguessin pactat la pau separada els homes del règim absolutista rus, hauria estat lògic fins a cert punt. Però que la pactin els ultrarrevolucionaris maximalistes, és contrasentit, que només pot tenir explicació per allò de que els extrems es toquen. I ara estem veient com es donen les mans, a Russia, els policies del règim zarista i la guarda roja del Soviet.

El que ara està succeint allà és una prova més de que certs extremistes del radicalisme revolucionari són els millors auxiliars dels règims de tirània i d'opressió. Els qui treballen per a obtenir el maximum, en realitat treballen, tot sovint, perquè no s'obtingui res!

FULMEN

Coces contra el agujón

L sábado salió para la estelar París—estelar ayer, cuando vivía el cantor Rubén; pálida y enlutada hoy—la caravana de excursionistas que el Gobierno de la Galia invencible, de la República de bronce ha invitado a visitar el frente franco-ingles. Yo también era de la partida. Junto a los camellos y a las mulas enjazadas de los patriarcas de nuestras letras y de nuestra política, había de trotar mi humilde borrica de fugitivo eterno.

El Gobierno francés nos convidaba a un festín grandioso, a un viaje a los paraísos y a los infiernos del Dante, y nos pagaba hasta el ferrocarril. Yo había aceptado el convite. ¿Cómo no? Ebrio de gozo estaba. Iba a la nación admirada y amada a ver esos franceses de hierro, a arrodillarme sobre la tierra sagrada y besarla, a abrazar esos cañones tremendo que hace tres años que disparan contra Alemania y son la garantía de la libertad de Europa. Que el señor cónsul de Francia me perdone por haber faltado a la cita. Bien contra mi voluntad ha sido.

Aquí abajo, en España—y tan abajo!—el hombre propone y el cacique dispone. El Gobierno español, celoso sin duda de la fastuosidad del francés, ha querido también invitarme a un viaje la mar de divertido, pagándome el billete y el viático. El Gobierno español, para no ser menos que el francés, me manda a la cárcel de Huesca, en la buena compañía de una pareja de civiles, con las manos atadas y los pies trabados como un pollo.

V luego algunos simples dirán que Francia es nuestra segunda patria. Mentira. Francia no es la segunda, sino la primera patria de todos los hombres que tienen dignidad. Esta de aquí es nuestra patria material, la patria de nuestro cuerpo; la de allá es nues-

ALMANAC DE L'Esquella de la Torratxa per a 1918

MAGNÍFICA COBERTA DEGUDA AL DIBUIXANT PORTA

ELS MESOS.—Reproducció de dotze gravats de inestimable valor, per a ésser emmarcats i servir de decoració a les més luxoses habitacions

Malgrat la carestia del paper, se ven com sempre a tot arreu al preu de UNA pesseta

tra patria espiritual, la patria de lo mejor de nosotros, nuestra verdadera patria. La de aquí es la que nos adjudican, la que nos cuelgan; la de allá es la que nosotros libremente elegimos.

Nuestra admiración y nuestra devoción no se obtienen porque sí. Es necesario merecerlas, es necesario ganarlas. No se es padre ni madre por el hecho animal de la generación o por el goce de la concepción. Se es padre y madre por el sacrificio, por el dolor del parto y del amamantamiento. Si las cosas que nos rodean nos hubieran inspirado nunca otro sentimiento que el de la aversión, ahora se lo habrían enagradado.

Sólo aquí, una pluma de escritor tiene que rendirse ante una vara de tratarante. Sólo aquí, los ladrones persiguen a los que los denuncian, meten en la cárcel a las personas decentes. Sólo aquí, un señor que presta al cuatrocientos por cien, puede querellarse porque le llaman usurero. ¡Bienaventurado Dios! ¿Querrá ese gorriero sucio, más gorriño él que todos sus gorriños, querrá ese cuatrero indecente, ese gitano blanco que lo traten de usia? ¡Y aún habla de rectificaciones! Que restifique él restituyendo lo que ha robado.

Yo no rectifico nada de lo que escribí contra él y contra los caciques, ni que me aspen. Estoy dispuesto a pasarme en la cárcel de Huesca todo el invierno, y aun cien inviernos si es necesario. Todo, antes que hacer traición a la verdad.

Son curiosos nuestros políticos y nuestros usureros. Les dejáis robar en paz toda la vida, les dejáis acumular miles hasta que se sacian, hasta que se hacen ricos, y el día que se os ocurre hurgar en su pasado y ascender hasta el origen de su fortuna, os llevan a los tribunales.

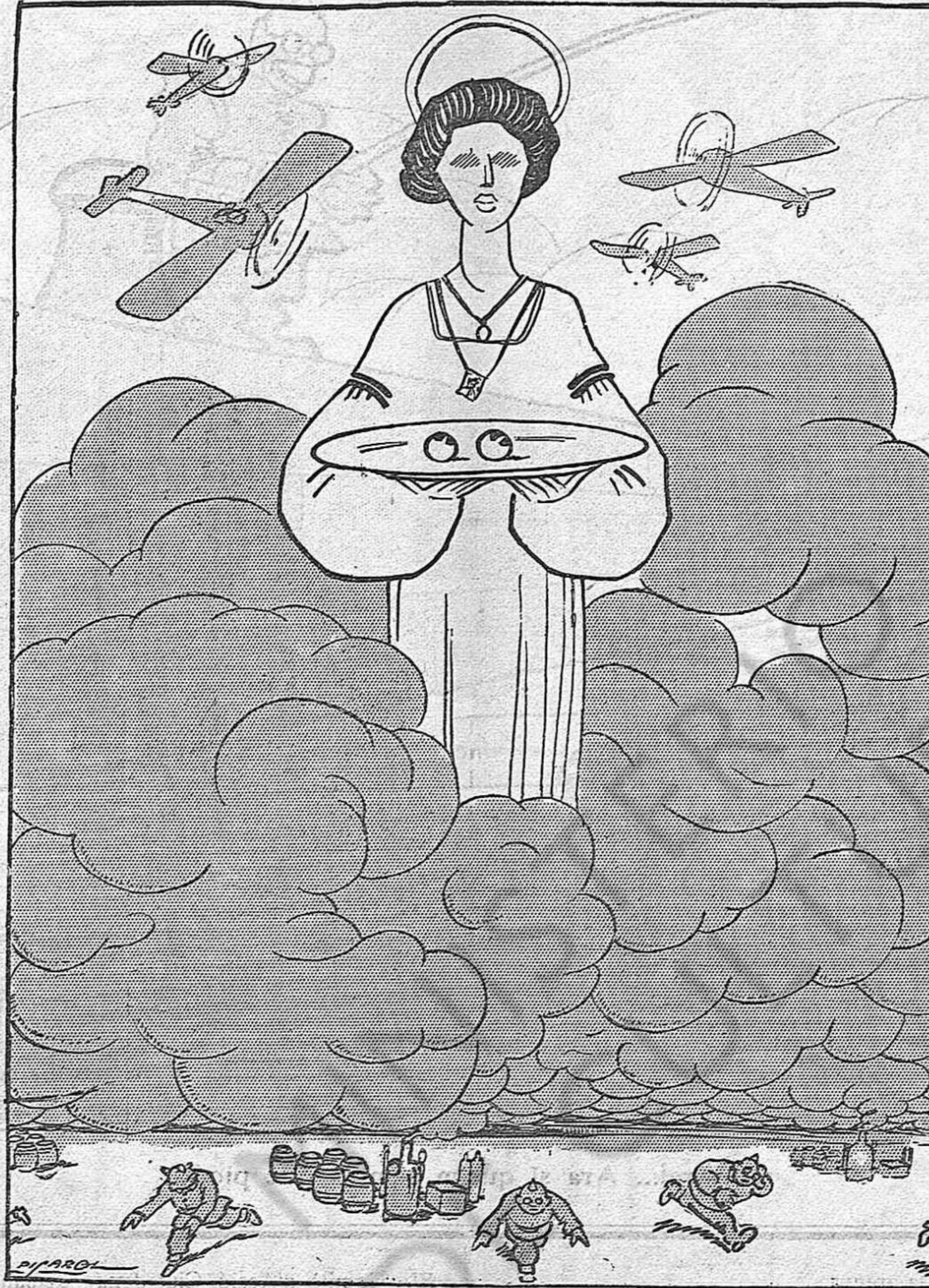
Reciente está el caso de Alba. Mientras éste fué ministro de Hacienda, aparecieron con frecuencia en los escaparates de las joyerías, al pie o al lado de alhajas y piedras preciosas de gran valor, unos letreros que decían: «Vendida para la señora del ministro de Hacienda». Parece, además, que la señora esta, que es joven y guapa, por lo que, entre paréntesis, felicitamos al ilustre ex viudo, es párroquia asidua de algunos merenderos de Madrid, a donde va a hacer juergas muy costosas. Finalmente, el señor Alba se está haciendo un hotel que vale una borrachera de miles de pesetas. Todo esto los maldicentes de las Redacciones y de las esquinas de la Puerta del Sol han dado en relacionarlo con la gestión financiera del señor Alba al frente de su ministerio, y particularmente con las leyes de protección a las industrias e impuesto sobre beneficios extraordinarios. Nadie dice categóricamente que la aprobación de la ley de protección a las industrias le ha valido al señor Alba cinco millones, y el retiro de la ley de impuesto sobre beneficios extraordinarios tres millones. Nadie afirma que las juergas y las joyas de la señora de Alba se paguen con aquel dinero, y que el hotel que se construye o que ha comprado el hacendista valisoletano, lo hayamos costeado los contribuyentes. A los maldicentes les choca nada más que el esplendor de la casa y del tren de Alba coincide con el paso de éste por el ministerio de Hacienda. Esto exaspera al señor Alba, y le ha hecho coger la pluma para explicarnos su fortuna y amenazarnos con procesos a los que dudemos de la limpia procedencia de sus ingresos. Ni una palabra más, don Santiago. Nos ha convencido. No conocemos en España hombre más honrado que usted.

Sí, sí, todos sois unos ángeles, todos sois unos santos emparedados. Todos, todos. Ex ministros, caciques, usureros. Los ladrones somos los pobres que no tenemos una peseta, los que rascándonos todos los bolsillos no podemos a veces juntar un real para afeitarnos. Los ladrones somos los periodistas mal alimentados que aullamos de hambre en nuestras guaridas y venimos a calumniar a la gente de bien, a los diarios. Sí, sí. Los ladrones y los criminales somos nosotros. Por eso nos meten en la cárcel.

ANGEL SAMBLANCAT
Celular de Barcelona.

Santa Llucia, a la Guerra

— Benaventurats els orbs!... D'ensà d'això dels gasos asfixiants cada dia sóc més gloriosa!...

Sonata XXVII

Sclar que vaig anar a la manifestació del diumenge; encara que fós arroegant-me hi hauria anat. I a fe que no és pas que en tingui en que donguin la demandada amnistia; referent aquest particular estic completament d'acord amb En Lerroux. No la donarà: primer, perquè les Junes de pretoriens no volen; segon, perquè la llei els ho impedeix.

Fixeu-vos bé en que us dic: *segón en que la llei els ho impedeix*. I dic segón, per a respondre a les vostres objeccions, dient-me que la llei ja no és llei i que després de trencar-la tantes vegades, no vindrà d'una. Estic segur de que si el Govern manés, ja hi hauria amnistia; però com que això és una disfressa de Govern, com que els ministres són les caretes dels coronells A, B, i C, dels comandants D, F, i H i dels comandants i tinents X, Y, i Z no vénen l'amnistia ni l'indult, perquè no hi ha ningú tan dur pels indisciplinats com els indisciplinats d'abans.

Perfectament. Voleu que parlem del dinar que a Madrid donaren an En Ventosa i an Rodes?

— Saben què?

.....

— Just! M'he trencat de riure. Entre aquest Azorín descobrint el Mediterrani, i aquest doctor Recasens fent el b è i En Ventosa enllardufan-t'ho tot i la concurrencia no deixant parlar an En Cambó per por de que fés catalanisme, m'han acabat els quartos.

Bony! Bony! Bony! D'això en diuen un dinar de catalans? Compteu: hi havia En Rivas Mateos.

Però, en fi, consolem-nos; aquest any que ve tornarem a tenir balls de màscaras dels bons. En Polo ja no serà regidor i tornarà a alegrar-nos la vida amb les seves invencions

coreogràfiques rasperils. Al «Espanyol» està de festa, al «Espanyol» i a la «Bohemia» i al carrer de Méndez Núñez. Les criades ja el podràn tornar a tractar de tu; ell podra tornar a pecigar-les i altra volta es deixarà aquella clenxa estarrufada que era la gloria del barri. Hi tindrà alguns cabells blancs, però, què hi farem? Tothom es farà càrreg que els tals cabells blancs són com rastres de gloriooses ferides sofertes en un gloriós combat per l'engrandiment de la ciutat de Barcelona.

Qualsevol i qualsevulga podrà pensar que en aquest discurs segueix els mals consells de Ciceró i dic:

Causam mendiaciamculis aspergere.

Però no. Nosaltres sortirem d'aquí *bene potus*, com Ciceró mateix, i en conseqüència incapços de fer cap mal.

In vinum veritas

Bony! Semblo un capellà.

MORITZ XIII

CONSULTA

— Senyor doctor, què li sembla?

Parli's amb sinceritat!...

Ara que ha vist la malala, i ha pogut fer-la enraonar i li ha examinat la llengua, què opina què té?

— Un dels més difícils de combatre,

— Còm se'n diu?

— Un nom molt llarg: *desgovernitis-famèlica-estupidi-secular*.

— Ave Maria Puríssima!...

Si que estem ben arreglats!...

No ho deien pas així els altres que l'han vista.

— Es dir que ja l'han visitada altres metges

— Uii... Sis o set en mig any.

— Molt bé. I què li receptaven? Expliquin-m'ho de pe a pa, que això em pot servir de guia per orientar els meus plans.

— El primer va sê un fulano,

molt fresc i despreocupat,

que li diuen Romanones;

pot-ser ja el coneix.

— I tal!

Fins sé de quin peu coixeja.

— Aquest ens va assegurar que el mal no era de cuidado; ens va fê en to rimbombant onze discursos llarguissims... i de prompte, un dia, al tard, va dir-nos que's despedia perquè se'n anava al camp.

— Total, que va escorre el bulto...

— Exactament!... L'endemà varem cridâ al doctor Dato...

— Vaia un altre carcama!...

Què va fê aquest *tio*?

— Deia que sí, que *bueno*, que ja, que daixoncés, que dalloncés, que tal volta, que qui sab, que... En fi, tant va marejar-nos amb el seu llenguatge estrany i la seva santa calma...

— Que'l van declarar cessant...

— Sí, senyor; i a corre-cuita van fer venir al reputat marquès d'Alhucemas...

— Otro

que bien baila!...

— Aquest no va donar-la per fer discursos. Entra aquí, s'està mig quart contemplant a la malalta, belluga una mica el cap, se'n va... i al passar la porta ens diu: «Ja està vist. Demà faré venir una parella dels meus joves ajudants perquè la virgin i auscultin, i ells els diran lo que hi ha.»

— I van venir?

— Puntualíssims.

— I que?

— Plens de dignitat, varen palpà a l'interfecta,

i amb aire sagramental van exclamar: «La senyora és víctima d'un empax, per curà el qual són precises les Constituents.»

— Sant Marc!...

Això van di aquells farumbes?

— Amb tota fidelitat hem repetit ses paraules.

— Quin duo de manescals!...

Volen que'l parli amb franquesa?

Guardin se de fer cap cas del seu consell, fill llegití

d'un cervell desguillatrat.

Constituents?... *Vade retro!*

Reconstituents, si acàsl...

I això, depressa, depressa;

ara mateix, no demà;

que, tal com està, la pobre,

si triguen molt, faràn tard.

C. GUMÀ

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 30 DE NOVEMBRE AL 5 DE DESEMBRE DE 1917

Per terra

Al front occidental, els alemanys han realitzat una gran contraofensiva, amb formidables forces, a la regió de Cambrai, amb l'intent de reconquerir l'ample terreny i les importants posicions preses pels anglesos en la seva famosa ofensiva per sorpresa. Però el cop alemany ha fracassat. A costa de baixes enormes, els alemanys han reconquerit no més una petita part de la zona que van perdre. Els volien desfer la menaça gran que plana damunt Cambrai, punt d'un gran valor estratègic, i treure als anglesos de les posicions que dominen la dita ciutat, de la qual ja no es poden servir els alemanys com a nus de comunicacions ferroviaries. I això és el que no han pogut aconseguir, amb tot i haver fet, segons els seus comunicats oficials, 6,000 presoners anglesos i haver près un centenar de canons.

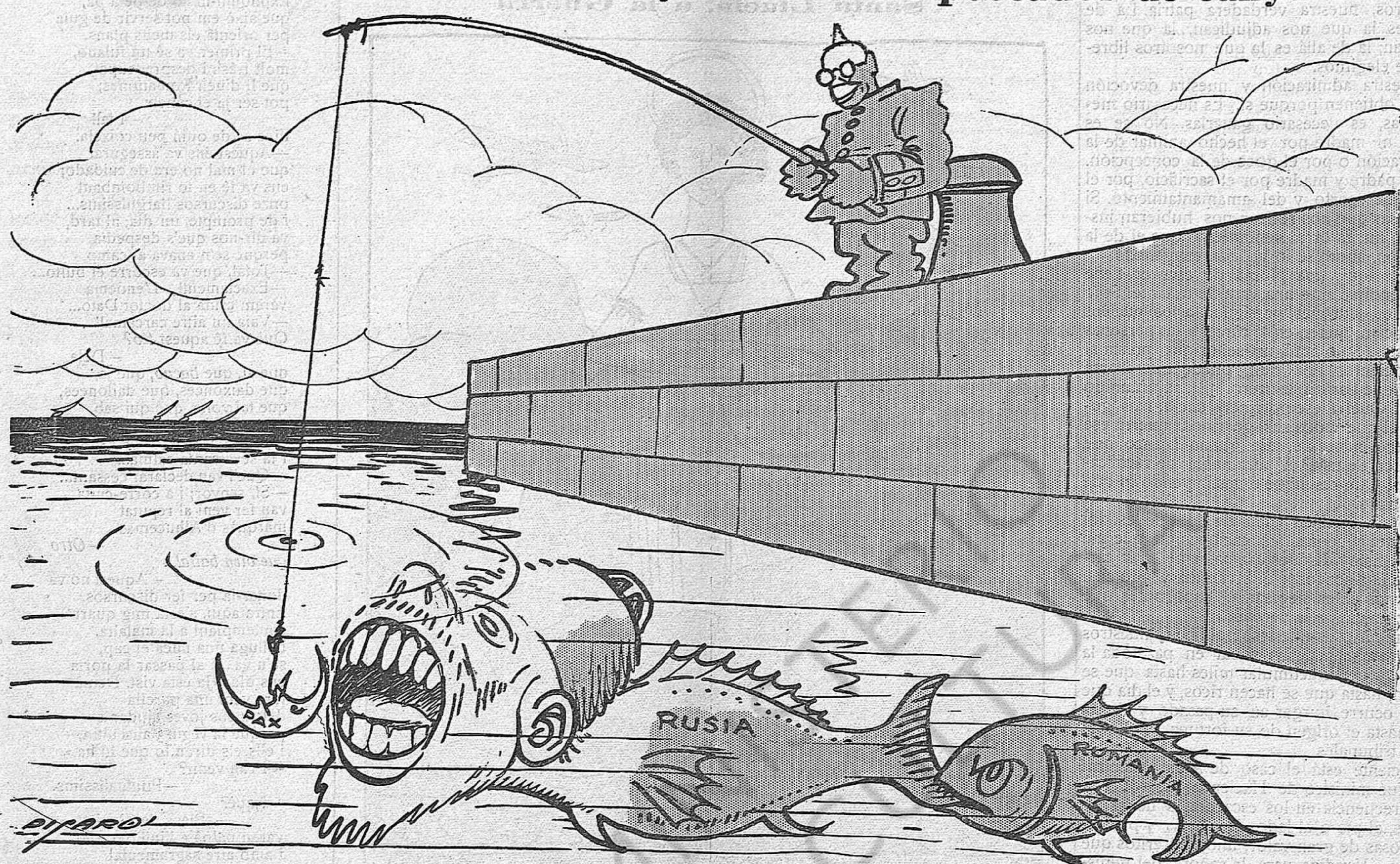
Al front oriental, armistici interí en gran part de la línia i negocis per a l'armistici oficial al dit front.

Al front italià, la lluita d'artilleria és molt violenta, però no hi ha hagut gran activitat de infanteria, i s'ha canviat la situació. Segueix, doncs, completament deturat l'avanc dels invasors.

Al front de Macedonia, cap fet important.

Al front de Mesopotàmia, tampoc. El general en cap de les forces anglo-indies, el general Stanley Maude, que va aconseguir les belles victòries de Kut-el-Amara i Bagdad, ha mort del cólera en aquelles terres llunyanes.

Amb paciencia i amb manya - s'és bon pescador de canya

—Ara!... Ara si que'm sembla que pica!...

Al front de Palestina, els turcs han intentat uns atacs contra els anglesos, fracassant i perdent uns 700 presoners més. Els anglesos són amos de tres dels quatre colls o passos que a través de les muntanyes porten a la ciutat bíblica. Cal creure que aquesta no trigará gaire a caure en poder dels aliats.

A l'Africa oriental, els anglesos han completat la conquesta d'aquella gran colònia alemanya, la qual està avui totalment en l'ller poder.

Per mar

Un contratorpeder alemany ha topat amb una mina a la costa del mar del Nord i ha anat a fons.

Per l'aire

Al sector de Cambrai, l'activitat de l'aviació ha estat extraordinària. El nombre de combats aeris ha estat molt considerable, portant l'aventatge als aparells britànics.

Cal remarcar que, d'un quant temps ençà, va creixent l'aplicació dels aeroplans a l'atac de les tropes enemicques, per mig de les ametral·ladores. Tenim avui, doncs, una «aviació d'infanteria», com diuen alguns comunicats oficials.

REPICS

HAVEM tingut ocasió de fullejar l'*Almanac de L'Esquella de la Torratxa*, per a 1918, que acaba de sortir a la llum, i... vaja, que és un calendari molt elegant, molt artístic, molt xistós i molt entretingut, que val la pena d'adquirir-se.

S'ha comentat molt que a la famosa «setmana gallega» que acaba de celebrar-se, no hi prenguéss part l'Emiliiano Iglesias, que és el gallec màxim de Barcelona.

I alguns comentadors s'han atrevit a preguntar al ex diputat i regidor electe.

—Com és, don Emilià, que vostè no ha figurat en els actes en honor dels gallecs?

—Molt senzill—diu que va respondre.—Es que ells han vingut a debatir problemes... i jo, gràcies a Déu, els *problems* els tinc tots resolts.

A la grenya.

Tornaven aquests dies a mostrar-se bastant dividits els nostres regidors respecte al nomenament d'alcalde.

Mal fet.

Si és qüestió d'haver de donar un espectacle, tant-se-valia no enterrar els de Real Ordre.

Ahir, dijous, degué tenir lloc l'elecció de batlle en el nostre Ajuntament.

I ara va la bona:

Els regionalistes, que ja tenien coll avall el seu candidat, se vegeren altament sorpresos a darrera hora amb la *huéspeda* d'un candidat republicà i amb els vots tan empats, que la elecció es presentava renyidíssima i la vara pendent d'un fil o un *que-de-què*.

Qui haurà guanyat a hores d'ara la batalla, l'Hindenburg-Duran o En Joffre-Marieges?...

Entre els festivals que els jaumins anuncien per a celebrar amb tota pompa la festa de la Immaculada, la seva patrona, hi figura un míting en un teatre.

Hi pendrà part don Pelmacio Iglesias.

Aquell dia, si que En Santpere tindrà poca gent al «Nuevo».

Deixeus del competitor!

Fa pocs dies va venir a Barcelona el bisbe de Urgell, doctor Benlloch.

Diu que és molt amic de viatjar.

Així ho comentava un mossén dels que fan xists a la madrilena:

—Es un mitrat—deia—que sembla el cul d'En Jaumet. No està Benlloch.

Per telegrames rebuts de París, sabem que els catalans que sortiren dissabte cap a França invitats pel Govern francès, i entre els quals s'hi compten els nostres amics don Antoni López, don Marius Aguilar i don Josep Planas, se dirigiren al front franco-britànic dimarts passat.

Els estimats companys Santiago Rusiñol i Angel Samblancat no pogueren formar en l'expedició, el primer per trobar-se malalt i el segon per trobar-se prèst.

Diumenge passat, a la Catedral, va publicar-se, amb tota pompa i solemnitat, la Santa Butlla.

Hi hagué processó i tot.

No tan nödrida ni tan entusiasta com la del matí a les Rondes, però, vaja... quatre rates de sagristia ja hi eren.

I que quasi totes ja la duien a sobre, la butlla. Millor dit... a sota.

El «Comitè d'Acció Ciutadana» demana la creació d'un mercat lliure de verdures, llegum i patates.

Si és per a tirar-les al cap de qui jo sé, me'n alegra.

Seria la millor i més eficaç «Acció Ciutadana» que podríà fer-se.

El darrer dimarts celebraren els artillers la festa de la seva patrona Santa Bàrbara.

Hi hagué ofici cantat a Santa Agnès.

Amb aital motiu la circulació fou interrompuda durant dues hores, a la Plaça de Catalunya.

Els tramvies foren deturats i obligats a variar de curs.

I En Foronda no va anar a queixar-se a Capitanía?...

S'hi haguessin atrevit els altres!...

Com degueren veure els nostres regidors per la premsa diària, ha sigut nomenat president de la Mancomunitat Catalana el senyor Puig i Cadafalch.

Si ara no comença per a Catalunya un període *constructiu*, ni mai.

El director del tinglado polític és un arquitecte.

Llegim:

«Per corresponde a la visita dels gallecs, sembla que En Cambó i un grupat d'oradors més, regionalistes, aniran aviat a Galícia i Andalusia en viatge de propaganda.»

I efectivament...

La primera visita que el noi de Besalú s'atreveix a fer, després de l'esmentada notícia, és una visita a Sa Majestat el Rei.

I d'això en diuen, els lligaires, viatge de propaganda?...

Si!... Propaganda fula.

S'assegura que en les pròximes eleccions legislatives se presentarà candidat a diputat per un dels districtes de Catalunya, l'ex rector de la Universitat de Salamanca senyor Unamuno.

Conformes; l'Unamuno és savi, és honrat i és liberal.

Però abans de votar-lo, nosaltres som del parer que an aquest bon senyor se l'hauria de posar a un exàmen d'autonomisme català.

Està bé que no sàpiga dir «seize jutges»; però no ho està gens que ignori d'on venim, qui som i lo que volem.

CORRESPONDÈNCIA

Cavallers: Aguilera, V. Tarrida, C. B. (Badalona), J. C., J. P. C. i P. F. Ll.: Pot-ser vagí alguna cosa de lo enviat a l'*ALMANAC*, i grans merces.—C. B. M.: Podria ésser que anés a l'*ALMANAC*, però no li asseguro.—El chico de la bata: El sonet que m'envia és defectuós.—F. Capafons Castells: Són molt ben intencionats els seus escrits, però no n'ns tenen utilitat.—Modest Samarra: Perdoni que no en fessim cas De més verdes ne maduren.—Inatson: El seu dibuixet no ens convé.—Gambeta: Ja degué veure que no hi estavem conformatos.—J. Antic Puqui: Entrer en cartera per a quan els arribi el torn o l'ocasió.—J. M. Constanti Zamora: La seva prosa és massa incorrecte. Pot-ser si escrivís en vers?...—Gaietà Calserós: *Catorce versos dicen que es soneto?*... Doncs, miri, el seu ne té catorze i no pot anar ni amb rodes.—Abín: Això és una brutícia sense solta.—Joan Cassi: Veurem.—J. Coma: No hi vagí, a missa, i no se'n enteraran de tot això.—J. R. i S. (Rubí): Llargueja com una mala cosa.—J. F. C. (Sabadell): Rebut, i tantes mercedes.—P. del C.: Sentirem no haver-lo pogut complaure... per raons de tendència política.

GANING!... GANANG!

SORTIRÀ AVIAT

Impremta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8